Vanhojen metsien kriteerit: MMM:n näkökulmia

- Vanhojen metsien kriteerit on tarkoitettu sovellettavaksi sekä valtionmaille että yksityismaille. Samoja kriteereitä olisi tarkoitus käyttää muidenkin EU-aloitteiden ja lainsäädännön yhteydessä, kuten metsäkatoasetus, uusiutuvan energian direktiivi ja mahdollinen metsien monitorointiasetus.
  - Yksityismetsänomistajien omaisuuden suoja on otettava huomioon.
- Aktiivisessa talouskäytössä olevat metsät eivät voi määritelmän mukaan olla kriteerit täyttäviä vanhoja metsiä, vaikka talouskäyttö ei olisi intensiivistä. Talousmetsäluonnon monimuotoisuutta tulee voida vahvistaa talousmetsien luonnonhoidon kautta.

Valtion maiden suojelupäätös

- Valtion maiden uusi suojelupäätös koostuu vuoden 2024 kolmannessa lisätalousarviossa suojeluun esitettävästä noin 31 000 hehtaarista ja valtion maiden inventoinnin myötä löydetyistä kohteista.
- Valtakunnan metsien inventoinnin (VMI) mukaan kriteerit täyttäviä vanhoja metsiä olisi valtion mailla noin 20 000 ha metsämaalla ja noin 10 000 ha kitumaalla.
- Inventoinnin perusteella tehtävät rajaukset voivat jopa kaksinkertaistaa suojeltavan pinta-alan. Tällöin lisäsuojelun määrä nousee arviolta 80 000−90 000 hehtaariin.
- Lopullinen valtion maiden lisäsuojelupinta-ala riippuu siitä, kuinka paljon kohteita löytyy valtion maiden inventoinnissa ja miten kohteet inventoinnin perusteella rajataan. Pinta-ala tarkentuu inventoinnissa ja niiden perusteella tehtävissä rajauksissa.
- Lisäksi inventoinnissa löytyy luontokohteita, joiden pinta-alaa on vaikea arvioida.

Metsähallitus inventoi valtion vanhat ja luonnontilaiset metsät maastokausien 2024–2025 aikana

- Inventoitavien kohteiden tunnistamisessa käytetään Metsähallituksen omien tietolähteiden lisäksi eri sidosryhmien toimittamia tietoja, joista on saatu karttarajaukset.
- Inventoinnin yhteydessä on tarkoitus tunnistaa myös kohteet, jotka eivät täytä kriteerejä, mutta sisältävät Metsähallituksen ympäristöoppaan mukaisia turvattavia luontoarvoja. Tällaiset kohteet turvataan alue-ekologisen suunnittelun luontokohteina.
  - Luontokohteilla ei harjoiteta metsätaloutta, mutta puuston käsittely luonnonhoidollisista syistä on mahdollista.
- Tulokset tullaan julkaisemaan inventoinnin valmistuttua. Työn arvioi ulkopuolinen taho.
- Inventointien tulosten pohjalta Metsähallituksen hallitus tekee valtioneuvostolle esityksen luonnonsuojelulailla tiukasti suojeltavista alueista.
- Inventoinneista saadaan myös arvokasta tietoa täydentämään valtion metsien paikkatietoaineistoa, mitä käytetään muun muassa metsien hoidon ja käytön suunnittelussa.

Metsähallituksen esitys noin 31 000 hehtaarin suojelukohteista

- Metsähallituksen hallitus on tehnyt esityksen noin 31 000 hehtaarin suojelusta; suojelupaketti on tarkoitus sisällyttää valtion vuoden 2024 kolmanteen lisätalousarvioon.
  - Valtaosa sijaitsee Lapissa ja Pohjanmaa-Kainuun alueella.
  - Etelä-Suomesta mukana on kaksi kohdetta.
- Monet valituista kohteista ovat olleet mukana aiemmissa sidosryhmien kanssa käydyissä prosesseissa (mm. Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelu) ja niiden siirtämisestä lakisääteiseen suojeluun on käyty keskustelua sidosryhmien kanssa.
- Kohteet kuuluvat pääosin Metsähallituksen alue-ekologisen verkostoon, missä ne on jo aiemmin jätetty vapaaehtoisesti taloustoiminnan ulkopuolelle.
- Suuri osa kohteista on laaja-alaisia, useamman tuhannen hehtaarin kokoisia erämaaluonteisia alueita.
- Suuri osa kohteista liittyy suoraan nykyisiin lakisääteisiin suojelualueisiin tai sijaitsevat niiden välittömässä läheisyydessä.
- Valitut kohteet tulevat todennäköisesti täyttämään huomattavalta osalta asetetut vanhojen metsien kriteerit.